

Quality of life and costs of levonorgestrel-releasing intrauterine system or hysterectomy in the treatment of menorrhagia: a 10-year randomized controlled trial.

Satu Heliövaara-Peippo¹, Ritva Hurskainen², Juha Teperi³, Anna-Mari Aalto³, Seija Grénman⁴, Karoliina Halmesmäki⁵, Markus Jokela³, Aarre Kivelä⁶, Eija Tomás⁷, Marjo Tuppurainen⁸, Jorma Paavonen¹

Am J Obstet Gynecol 2013;209:535.e1-14.

Hormonikierukka parantaa elämänlaatua ja säästää terveydenhuollon kustannuksia

Hormonikierukka on loistava suomalainen innovaatio. Nyt julkaistut VuoKKo-tutkimuksen kymmenen vuoden seurantatulokset vahvistavat, että hormonikierukka parantaa merkittävästi potilaan elämänlaatua lähtötilanteeseen verrattuna ja että sen käytön kustannusvaikutavuus on kohdunpoistoleikkausta parempi.

Satunnaistettu kliininen tutkimus hormonikierukasta tai kohdunpoistoleikkauksesta runsaiden kuukautisvuotojen eli menorragian hoidossa (Vuodot, Kierukka, Kohdunpoisto = VuoKKo) alkoi Suomen Akatemian rahoittamana maamme kaikkien viiden yliopistoklinikan yhteisenä kliinisenä tutkimusprojektina vuonna 1994. Tutkimukseen rekrytoitiin 236 iältään 35–49-vuotiasta naista, joiden hoitoon hakeutumisen syy olivat runsaat kuukautisvuodot. Potilaat arvottiin joko kohdunpoistoryhmään tai hormonikierukkaryhmään. Hoidon vaikuttavuutta arvioitiin usealla mittarilla, joilla seurattiin elämänlaatua, psykoseksuaalista hyvinvointia ja kustannusvaikuttavuutta. Jo yhden vuoden ja viiden vuoden tulokset osoittivat hormonikierukan käytön parantavan elämänlaatua ja vähentävän kustannuksia.

Kymmenen vuoden seurannassakin sekä suorat että epäsuorat kustannukset olivat hormonikierukkaryhmässä noin kolmasosan vähäisemmät kuin kohdunpoistoleikkauksryhmässä. Tämä ero säilyi siitä huolimatta, että osalle hormonikierukkaryhmän potilaista

jouduttiin tekemään kohdunpoistoleikkaus seurannan aikana. VuoKKo-tutkimuksen todellinen vaikuttavuus havaitaan väestössä kohdunpoistoleikkausten määrän nopeana vähenemisenä lähes puoleen 2000-luvun kuluessa.

VuoKKo-tutkimuksen tulokset ovat muuttaneet runsaiden kuukautisten hoitolinjoja ja koko menorragian hoitoprosessia eri puolella maailmaa. Käypä hoito -ohjeistuksen mukaan hormonikierukka on menorragian ensisijainen hoito, ja se voidaan toteuttaa avoterveydenhuollossa. VuoKKo-tutkimuksen tieteellinen näyttö on vahva, koska tutkimus oli satunnaistettu, seuranta-aika oli pitkä ja peräti 94 % alun perin rekrytoiduista potilaista oli vielä mukana kymmenvuotisseurannassa. ■

¹HYKS, Naistenklinikka; ²HUS, Hyvinkään sairaala; ³Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Helsinki; ⁴TYKS, Naistenklinikka; ⁵HYKS, verisuonikirurgian klinikka; ⁶OYS, Naistenklinikka; ⁷TAYS, Naistenklinikka; ⁸KYS, Naistenklinikka